

INFORME D'ACTIVITAT ASSISTENCIAL: consultes sobre drogues i addiccions

Any

2023

**Canal Salut
> Drogues**
Drogues.gencat

Salut/Agència de Salut Pública de Catalunya

S/Sistema de
Salut de Catalunya

**Generalitat
de Catalunya**

Alguns drets reservats

© 2024, Generalitat de Catalunya.

Departament de Salut.

Agència de Salut Pública de Catalunya.

Subdirecció General d'Addiccions, VIH, Infeccions de Transmissió Sexual i Hepatitis Víriques.

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObresDerivades 4.0 Internacional.

La llicència es pot consultar a la [pàgina web de Creative Commons](#).

Edita:

Agència de Salut Pública de Catalunya.

Subdirecció General d'Addiccions, VIH, Infeccions de Transmissió Sexual i Hepatitis Víriques.

Primera edició:

Barcelona, octubre de 2024.

Assessorament lingüístic:

Servei de Planificació Lingüística del Departament de Salut.

Disseny gràfic:

Subdirecció General d'Addiccions, VIH, Infeccions de Transmissió Sexual i Hepatitis Víriques.

Disseny de plantilla accessible 1.03:

Oficina de Comunicació. Identitat Corporativa.

Sumari

INFORME D'ACTIVITAT ASSISTENCIAL: consultes sobre drogues i addiccions	1
Sumari.....	3
1. Introducció	4
2. Activitat del servei per drogues i addiccions	5
3. Consultes telefòniques	6
3.1. Perfil de les persones que van fer les consultes telefònicament	6
3.2. Sexe i edat de la persona sobre la qual es va consultar	6
3.3. Tipus de sol·licitud de les consultes.....	8
3.4. Substància o conducta addictiva sobre la qual es va consultar	9
3.5. Actuacions de la Línia Verda	10
4. Consultes en línia.....	11
4.1. Perfil de les persones que consulten en línia	11
4.2. Sexe i edat de la persona sobre la qual es va consultar	12
4.3. Tipus de sol·licitud de les consultes.....	14
4.4. Drogues que van motivar la consulta	14
4.5. Actuacions de la Línia Verda	15
5. Acol·lides i seguiments de la Línia Verda	16
5.1. Perfil de les persones que van anar a l'acollida de la Línia Verda.....	16
5.2. Sexe i edat de la persona que va anar a l'acollida	17
5.3. Drogues que van motivar l'acollida	19
5.4. Actuacions durant l'acollida	19

1. Introducció

En aquest informe es presenten les dades de l'any 2023 de consultes sobre drogues i addiccions realitzades a través dels serveis de la Línia Verda i 061 Salut Respon. A més, també es presenten dades evolutives de les consultes de la Línia Verda i del 061 Salut Respon, des de l'any 1993 i el març de 2021, respectivament.

La Línia Verda és un servei d'informació, orientació i atenció especialitzat en addiccions promogut per la Subdirecció General d'Addiccions, VIH, Infeccions de Transmissió Sexual i Hepatitis Víriques i gestionat per la Fundació IPSS (Institut per a la Promoció Social i de la Salut). Atén persones que consumeixen o tenen problemes relacionats amb les addiccions o persones de l'entorn que demanen informació o orientació sobre les addiccions. També ofereix resposta a qualsevol dubte o necessitat de professionals, d'estudiants o de qualsevol persona interessada en aquest àmbit. L'atenció inicial és telefònica o en línia i, per donar una orientació més personalitzada, la Línia Verda ofereix el Servei d'Acollida Permanent, que permet aprofundir la consulta amb atenció directa i presencial, amb concertació de cita prèvia. El contacte telefònic es pot establir a través de la línia gratuïta 900 900 540 o bé de la línia fixa 934 120 412, que es troben operatives de dilluns a divendres laborables, de 9 a 20 h.

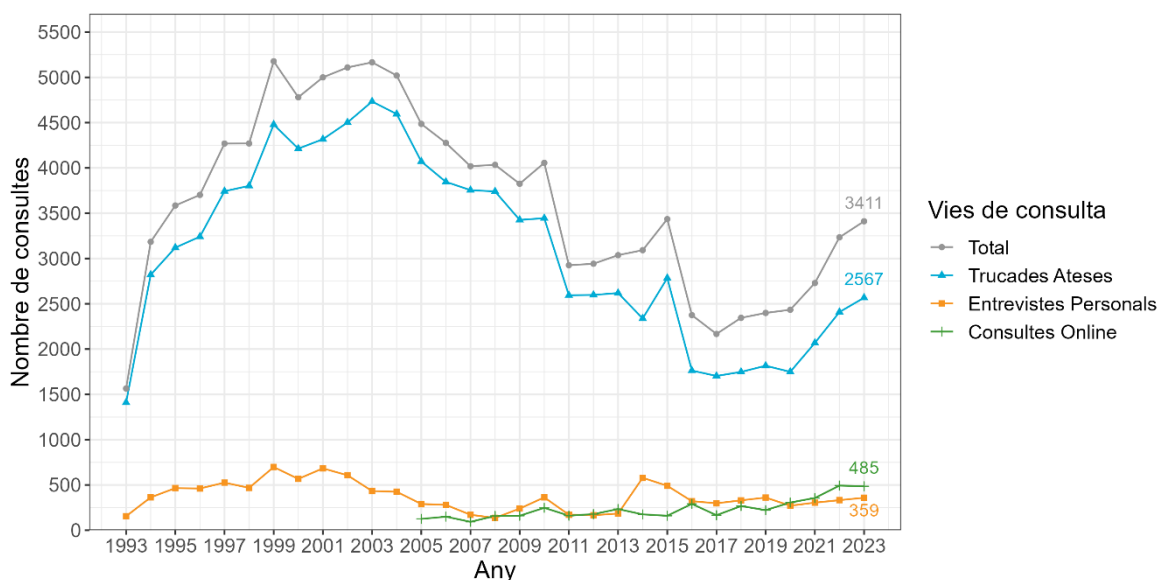
El 061 Salut Respon és un servei d'atenció telefònica i en línia que atén totes aquelles consultes realitzades fora de l'horari de treball de la Línia Verda. A través d'aquest servei, que és accessible des d'una plataforma multicanal, es garanteix una atenció a les consultes sobre drogues i addiccions els 365 dies de l'any durant les 24 hores.

En els apartats següents es mostren l'evolució del nombre de consultes, el perfil de les persones que hi fan les consultes i el de les persones afectades, tant per a les consultes telefòniques com per a les consultes en línia i les acollides presencials. També es mostra el tipus de sol·licitud efectuada, les drogues que han motivat la consulta i els diferents serveis on s'han derivat les persones afectades.

2. Activitat del servei per drogues i addiccions

A la figura 1 es pot observar l'evolució anual del nombre de consultes sobre drogues i addiccions rebudes i el desglossament segons si la consulta era telefònica, en línia o mitjançant una entrevista personal. Cal tenir en compte que, tal com esmentàvem a la introducció, des del març de l'any 2021 s'hi inclouen les consultes al 061, i aquestes s'incorporen a la categoria de trucades ateses. L'any 2023 va mostrar valors superiors en totes les vies respecte de l'any anterior (excepte en el cas de les consultes en línia, que van baixar dels 493 als 485 casos) i va arribar a un total de 3.411 consultes, una xifra inèdita des del 2015, any en què es van assolir les 3.435 consultes. Pel que fa a les consultes al 061, es van mantenir pràcticament igual, malgrat no tenir els registres dels mesos de gener i febrer: es produeix una lleugera pujada de tan sols tres casos respecte dels 152 que es van registrar l'any 2022.

Figura 1. Evolució anual del nombre de trucades, visites personalitzades i consultes en línia

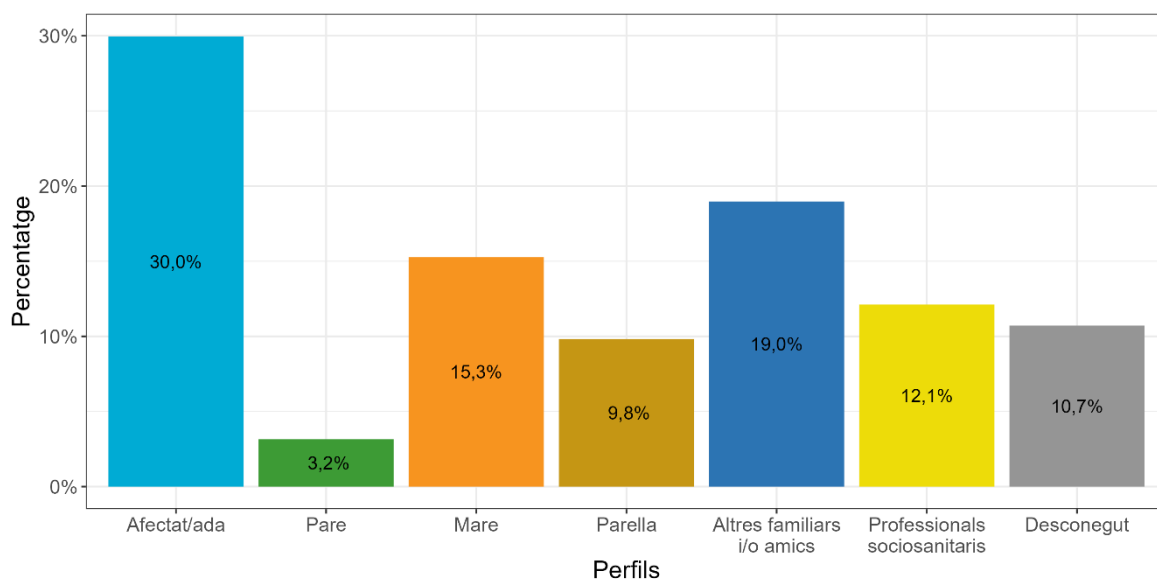

3. Consultes telefòniques

3.1. Perfil de les persones que van fer les consultes telefònicament

Pel que fa a la persona que realitza la consulta, tal com es pot veure a la figura 2, el 30,0% de les trucades telefòniques van ser dutes a terme per persones que consultaven sobre elles mateixes. El 47,3% de consultes van ser dutes a terme per familiars o amics de persones sobre les quals realitzen la consulta. D'aquestes, el 15,3% de les consultes les van realitzar mares; el 3,2%, pares i el 19,0%, la resta de familiars o amics. Professionals dels serveis sociosanitaris van fer el 12,1% de les trucades, i pel que fa al 10,7% restant, se'n desconeix l'origen.

Figura 2. Perfil de les persones que van fer les consultes per via telefònica

3.2. Sexe i edat de la persona sobre la qual es va consultar

Pel que fa a les persones sobre les quals es realitzava una consulta, d'acord amb la figura 3, el 20,3% de les persones van ser dones; el 56,4%, homes, i el 0,1%, persones no binàries. El 23,2% restant correspon a casos en què se'n desconeix el sexe. El motiu pel

qual aquest percentatge és tan alt és perquè en els casos en què només se sol·licita informació no s'obté informació respecte al sexe de la persona.

Posant el focus en l'edat, a la figura 4 es pot veure que no hi havia grans diferències entre homes i dones en la distribució dels grups d'edat. En ambdós casos, la major part de les persones sobre les quals es consulta tenien més de 35 anys, amb un 60% dels casos entre les dones i un 57,9% dels homes; per ordre, seguia el grup d'entre 26 i 35 anys, amb un 27% i un 23,9%, respectivament. Els grups d'edat més petits mostraven diferències lleugerament més destacables: un 6,3% de les dones es trobaven entre els 18 i 25 anys, mentre que per als homes el percentatge d'aquest grup augmentava fins a el 11,8%. Pel que fa als menors d'edat, en el cas de les dones representaven el 3,3% del total, mentre que en el cas dels homes suposaven un 2,9%. Pel que fa a les dues persones no binàries (0,1%), totes dues es trobaven al grup d'edat d'entre els 26 i els 35 anys.

Figura 3. Sexe de les persones sobre les quals es va consultar

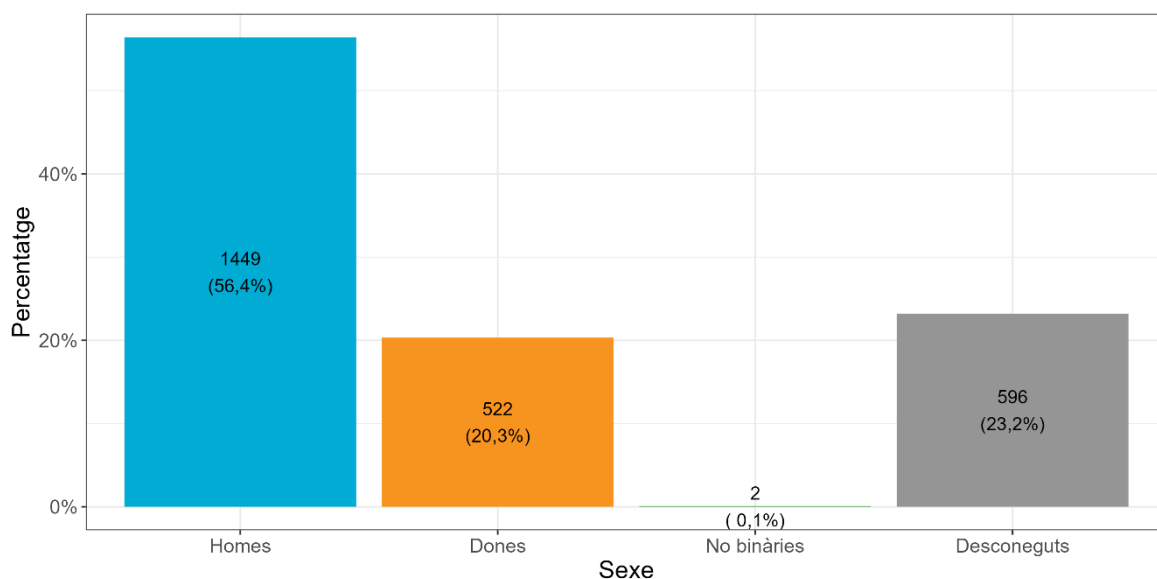
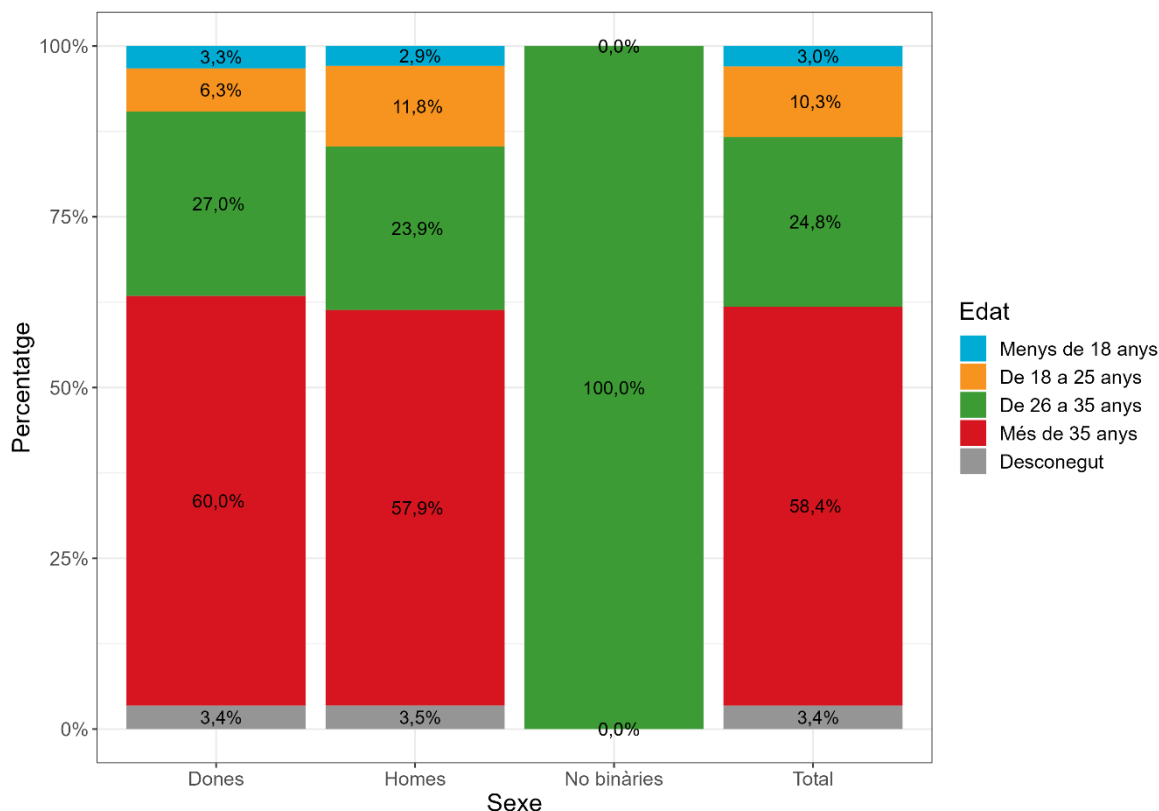

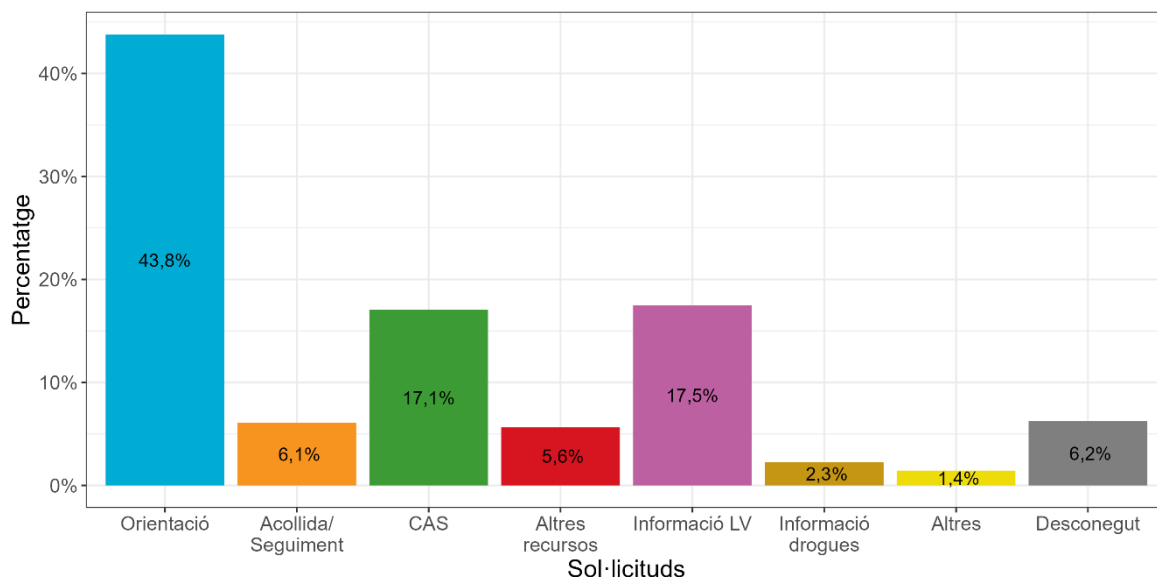
Figura 4. Sexe i edat de les persones sobre les quals es va consultar

3.3. Tipus de sol·licitud de les consultes

En el 43,8% de les consultes (figura 5) es va sol·licitar orientació en forma de consells i ajut terapèutic; en el 17,5%, informació sobre el funcionament del servei Línia Verda; en el 17,1% es va preguntar per centres de tractament; en el 6,1%, pel servei d'acollida o seguiment, i en el 2,3% dels casos es va demanar informació sobre drogues. El grup "Altres recursos" va representar un 5,6% de les consultes totals, i s'hi inclouen, principalment, les derivacions a associacions, centres d'atenció primària i comunitats terapèutiques. Finalment, la categoria "Altres", en la qual s'inclouen sol·licituds d'informació legal, coordinació, etc., va representar el 1,4% dels casos. En un 6,2% del total dels casos es desconeixia el tipus de sol·licitud realitzada.

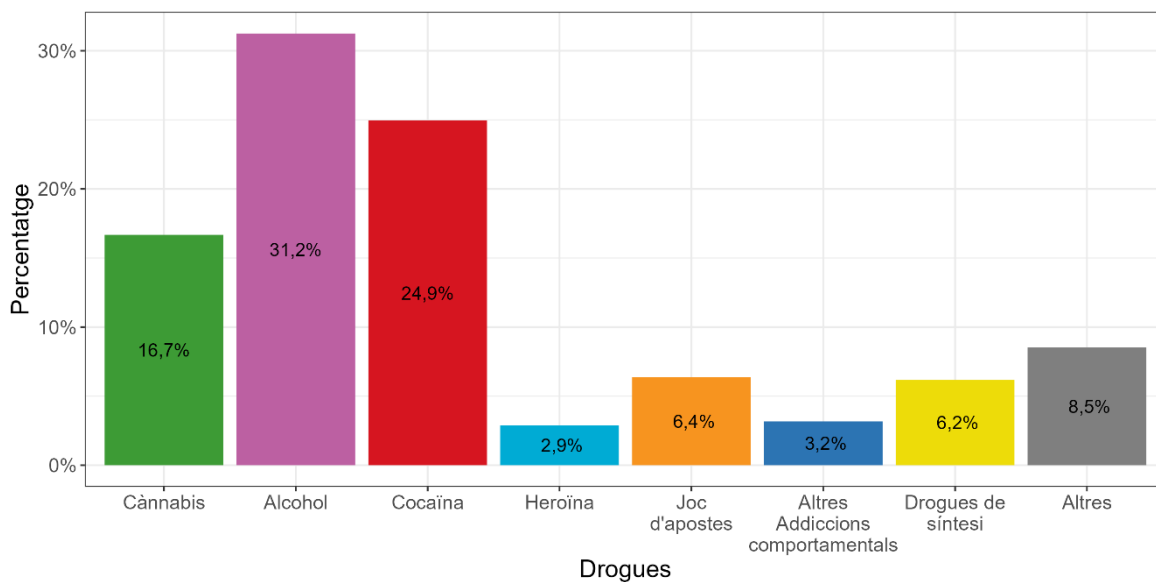
Figura 5. Tipus de sol·licitud de les consultes

3.4. Substància o conducta addictiva sobre la qual es va consultar

El 94,6% de les consultes que es van realitzar feien referència a alguna substància o conducta susceptible de generar addicció. La resta de consultes (5,4%) no estaven relacionades amb una substància o conducta en concret, sinó que feien referència a informació sobre els serveis relacionats amb l'atenció a les addiccions. D'entre aquestes consultes, tal i com es representa a la figura 6, el 31,2% de les consultes telefòniques van ser per l'alcohol; el 16,7%, pel cànnabis, i el 24,9%, per la cocaïna. L'heroïna i les drogues de síntesi van representar el 2,9% i el 6,2% del total de consultes, respectivament, i la categoria "Altres", que inclou consultes relacionades amb psicofàrmacs i tabac, corresponia al 8,5% de les consultes totals. Pel que fa a les addiccions comportamentals, el 6,4% va correspondre al joc d'apostes i el 3,2% del total a altres addiccions comportamentals, com ara les addiccions a les compres, al sexe o als videojocs.

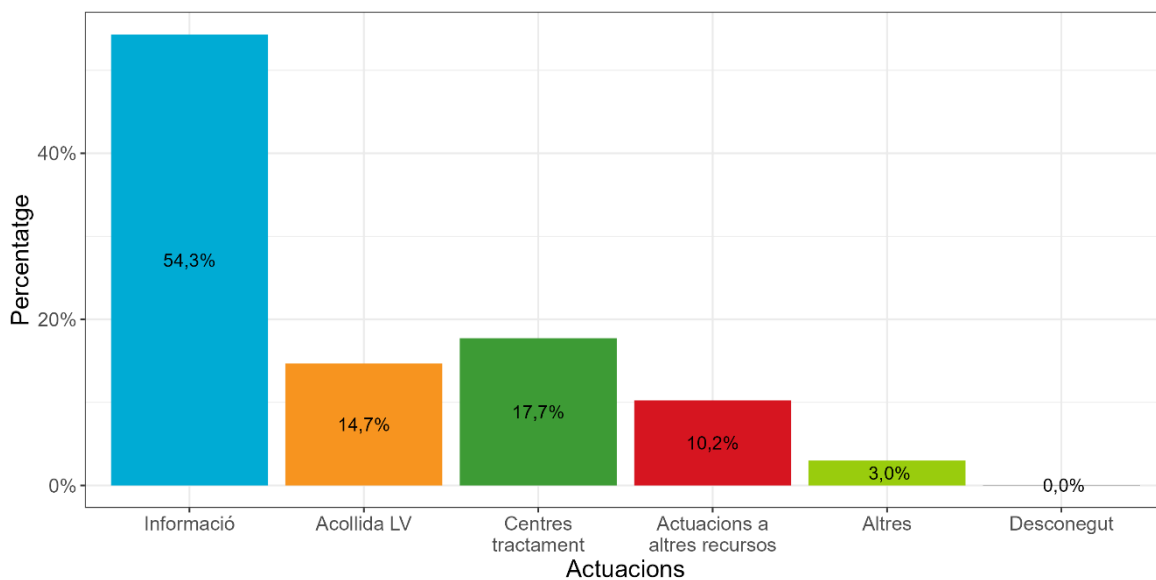
Figura 6. Substància o conducta addictiva sobre la qual es va consultar

3.5. Actuacions de la Línia Verda

La majoria de les actuacions del servei de la Línia Verda (el 54,3%) van consistir a proporcionar la informació sol·licitada; en el 17,7% es va concertar una cita en un centre de tractament, i en el 14,7% es va concertar una entrevista personal –una primera acollida– al servei Línia Verda (figura 7). En un percentatge inferior del total de casos, hi va haver les derivacions a altres recursos com les comunitats terapèutiques o els CAP (centres d'atenció primària) en un 10,2% dels casos.

Figura 7. Actuacions de la Línia Verda

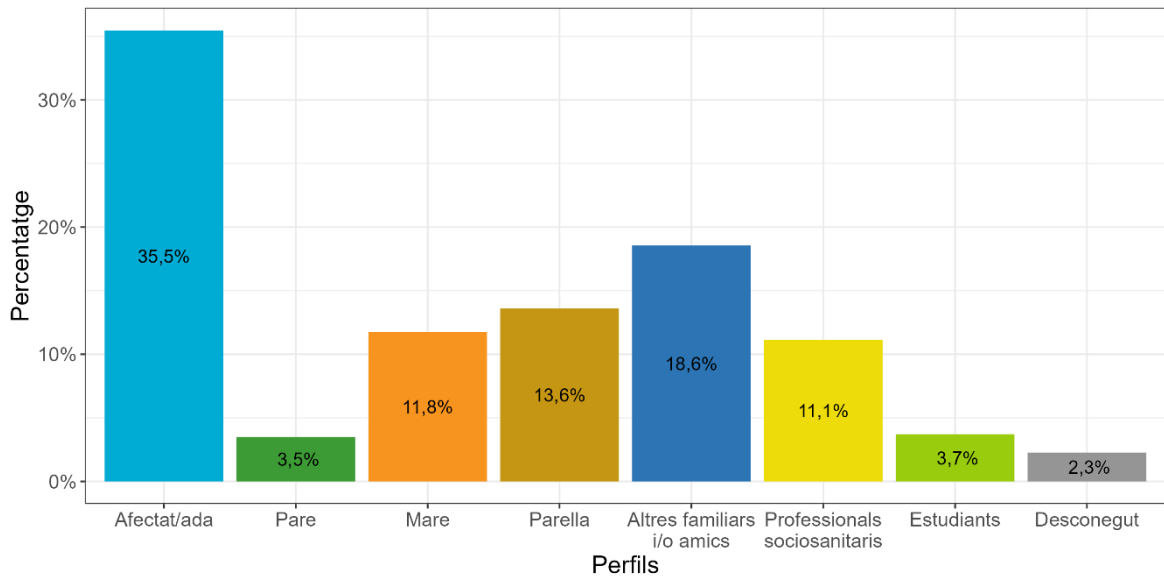

4. Consultes en línia

4.1. Perfil de les persones que consulten en línia

De les 485 consultes en línia que hi va haver l'any 2023, a la figura 8 s'observa que el 35,5% les va dur a terme la mateixa persona afectada; el 11,8%, la mare; el 3,5%, el pare; el 13,6%, la parella; el 18,6%, la resta de familiars o amics; el 11,1%, professionals sociosanitaris, i el 3,7%, estudiants. Es desconeix qui va dur a terme la consulta en el 2,3% dels casos.

Figura 8. Perfil de les persones que consulten en línia

4.2. Sexe i edat de la persona sobre la qual es va consultar

Tal com s'observa a la figura 9, el 22,5% de les persones afectades van ser dones, mentre que els homes van representar el 52,6% de les consultes. Cal destacar que en el 24,9% de les consultes en línia es desconeixia el sexe de la persona afectada.

Pel que fa a l'edat (figura 10), el 14,2% de les persones afectades tenien menys de 26 anys, d'entre les quals el percentatge de menors d'edat va ser del 3,7%; el 21,2% tenien entre 26 i 35 anys; el 47%, més de 35 anys, i un 17,5% de les consultes no tenien registrada informació sobre l'edat de la persona que consulta.

Figura 9. Sexe de les persones sobre les quals es va consultar en les consultes en línia

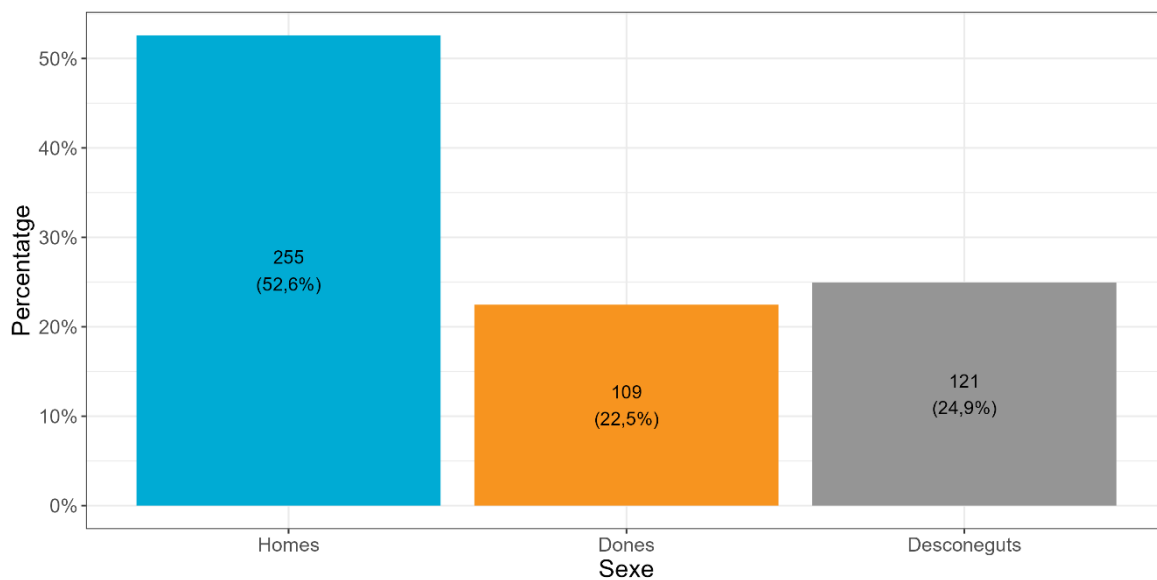
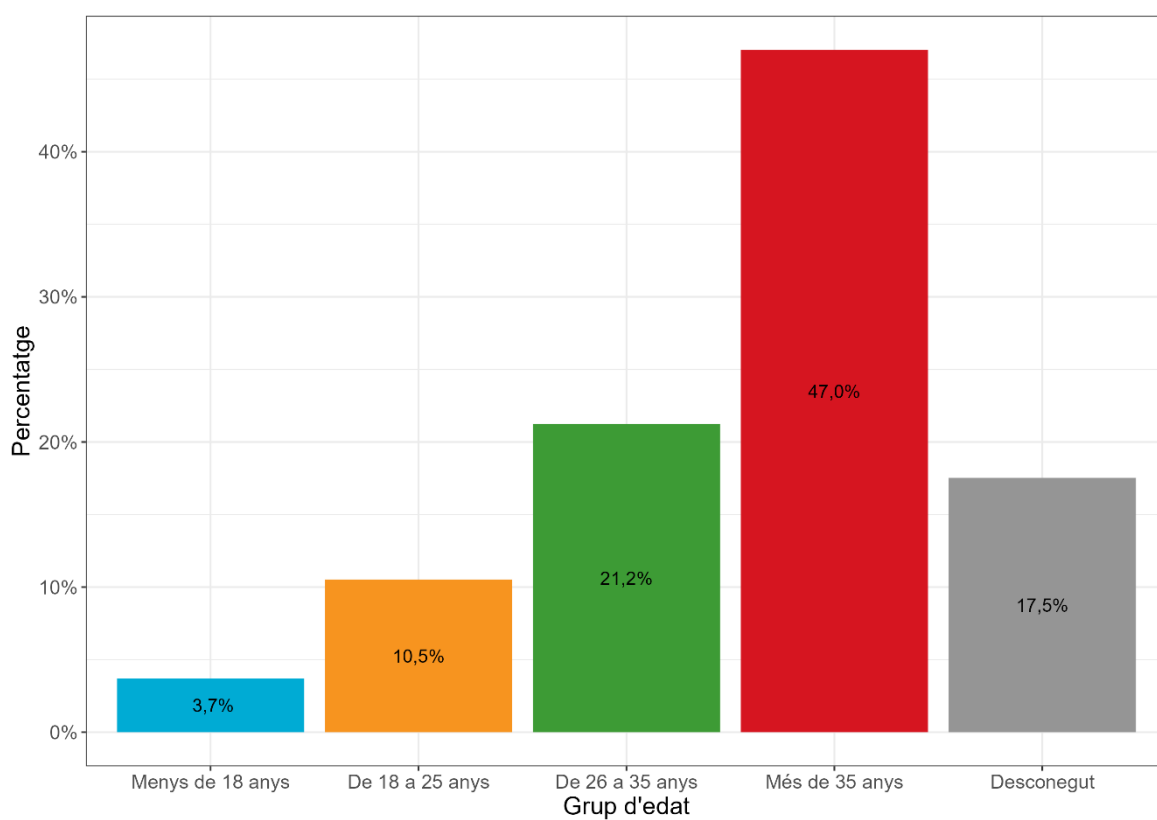

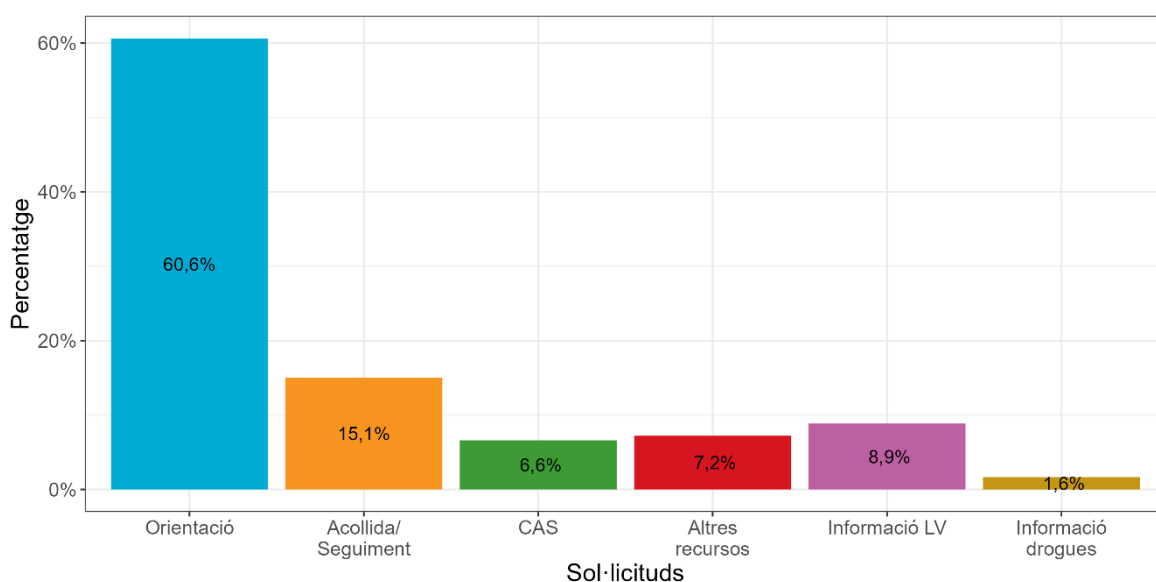
Figura 10. Edat de les persones sobre les quals es va consultar en les consultes en línia

4.3. Tipus de sol·licitud de les consultes

En el 60,6% de les consultes electròniques, es va sol·licitar orientació –consells o ajut–; en el 15,1%, acollida o seguiment des de la Línia Verda; en el 6,6%, es va preguntar per centres de tractament; en el 7,2%, per altres recursos, dels quals cal destacar derivacions a associacions, centres d'atenció primària i comunitats terapèutiques; en el 8,9%, per informació sobre la Línia Verda, i en el 1,6%, per informació sobre drogues (figura 11).

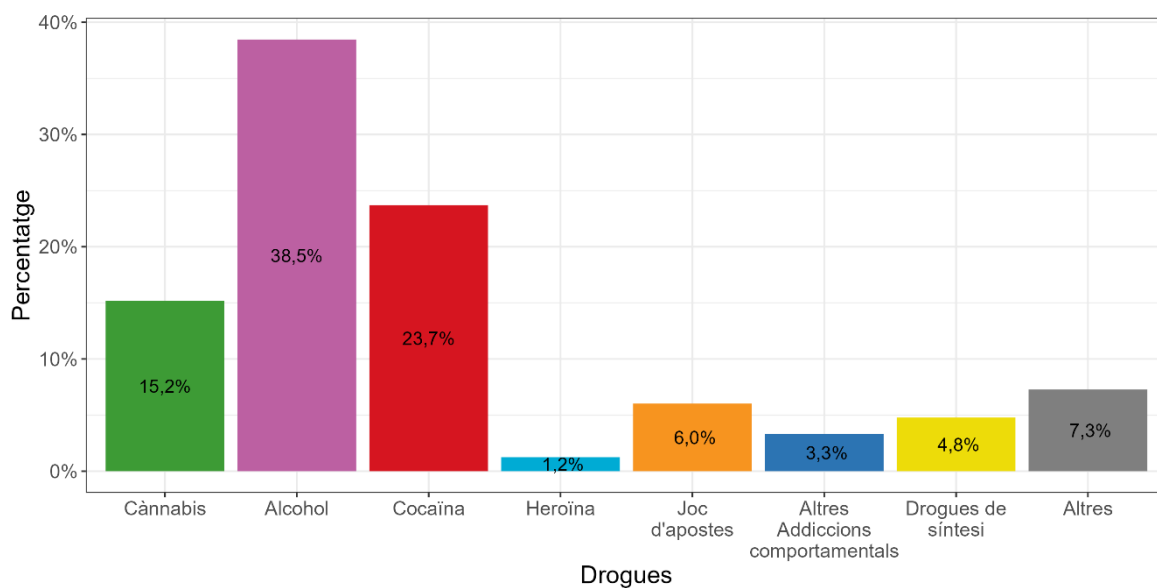
Figura 11. Tipus de sol·licitud de les consultes en línia

4.4. Drogues que van motivar la consulta

En el 99,2% de les consultes en línia es va registrar la droga que motivava la consulta. La droga que hi havia al darrere de més consultes en línia va ser l'alcohol, que en va motivar el 38,5%, seguida de la cocaïna, el 23,7%, i del cànnabis, el 15,2% (figura 12). L'heroïna i les drogues de síntesi van representar, respectivament, el 1,2% i el 4,8%. La categoria "Altres drogues" recull psicofàrmacs i tabac i va suposar el 7,3%. El joc d'apostes va suposar un 6,0% del total i la resta d'addiccions comportamentals, el 3,3% del total de consultes en línia.

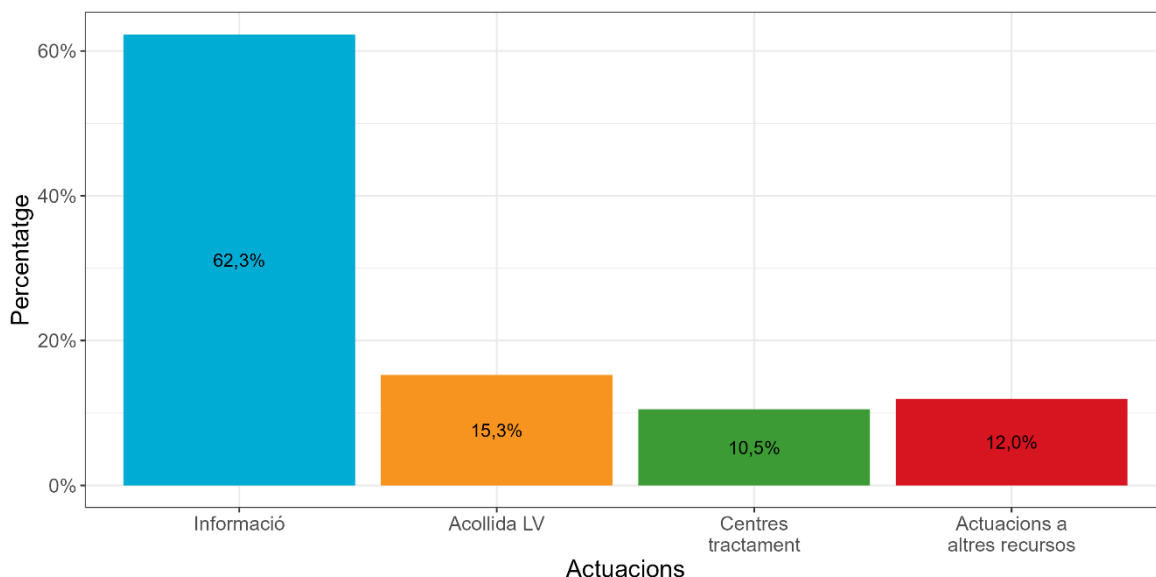
Figura 12. Drogues que van motivar la consulta electrònica

4.5. Actuacions de la Línia Verda

Finalment, pel que fa a les actuacions efectuades (figura 13), s'observa que en el 62,3% de les consultes només es va donar informació; en el 15,3%, es van fer acollides al servei de Línia Verda; en el 10,5% dels casos se'ls va remetre a un centre de tractament, i en el 12%, hi va haver una derivació cap a altres recursos.

Figura 13. Actuacions de la Línia Verda en les consultes en línia

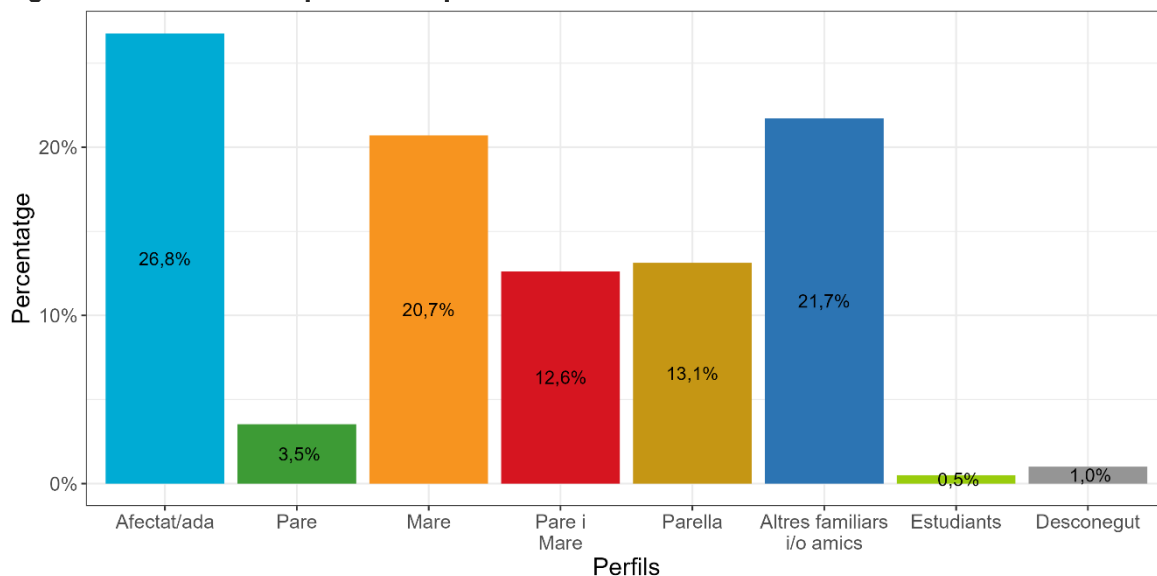
5. Acollides i seguiments de la Línia Verda

Durant el 2023 es van concretar un total de 359 visites presencials, de les quals 264 es van dur a terme (el 73,5%). D'aquestes, 198 corresponien a primeres visites i la resta eren seguiments. Les dades que es presenten fan referència a les primeres visites realitzades exclusivament.

5.1. Perfil de les persones que van anar a l'acollida de la Línia Verda

A la figura 14 es mostren les persones que van anar a les acollides de la Línia Verda. En el 26,8% dels casos, va ser el mateix afectat; la seva parella va ser-ho en el 13,1% dels casos; la mare, en el 20,7%; el pare, en el 3,5%, i altres familiars o amics, en el 21,7%.

Figura 14. Perfil de les persones que van anar a l'acollida de la Línia Verda

5.2. Sexe i edat de la persona que va anar a l'acollida

Pel que fa al perfil de les persones afectades, el 28,5% eren dones; l'1%, persones no binàries; el 67%, homes, i en el 3,5% dels casos no està registrat el sexe de la persona afectada (figura 15). D'acord amb la figura 16, un 4% tenia menys de 18 anys; un 15,7% tenia entre 18 i 25 anys, i un 24,2% tenia entre 26 i 35 anys. La majoria de les persones afectades amb l'edat registrada tenia més de 35 anys (47%), mentre que el percentatge d'individus amb l'edat desconeguda pujava fins al 9,1%.

Figura 15. Sexe de les persones que van anar a l'acollida

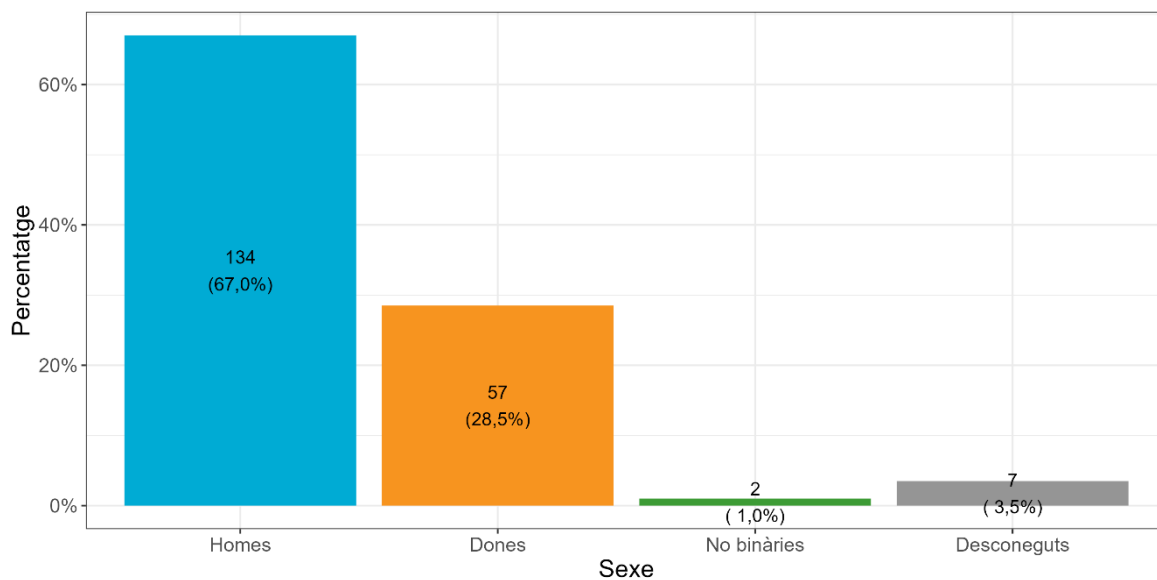
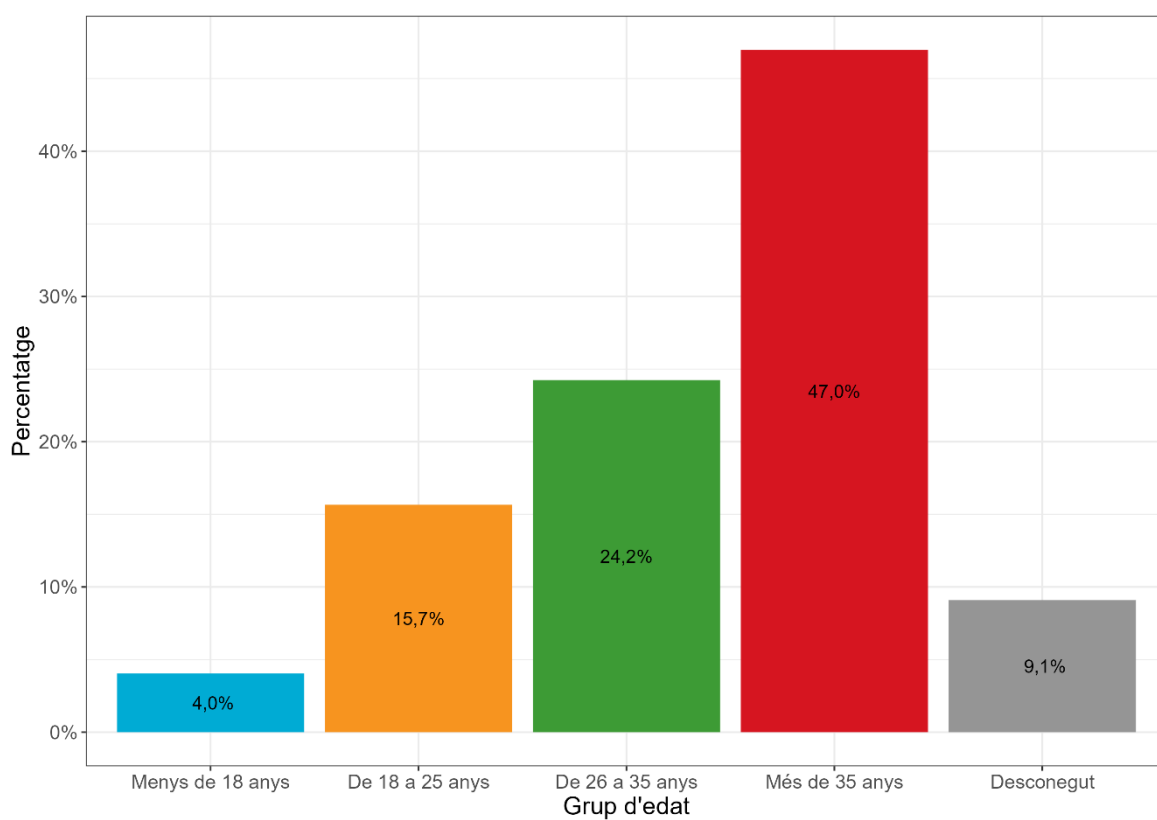

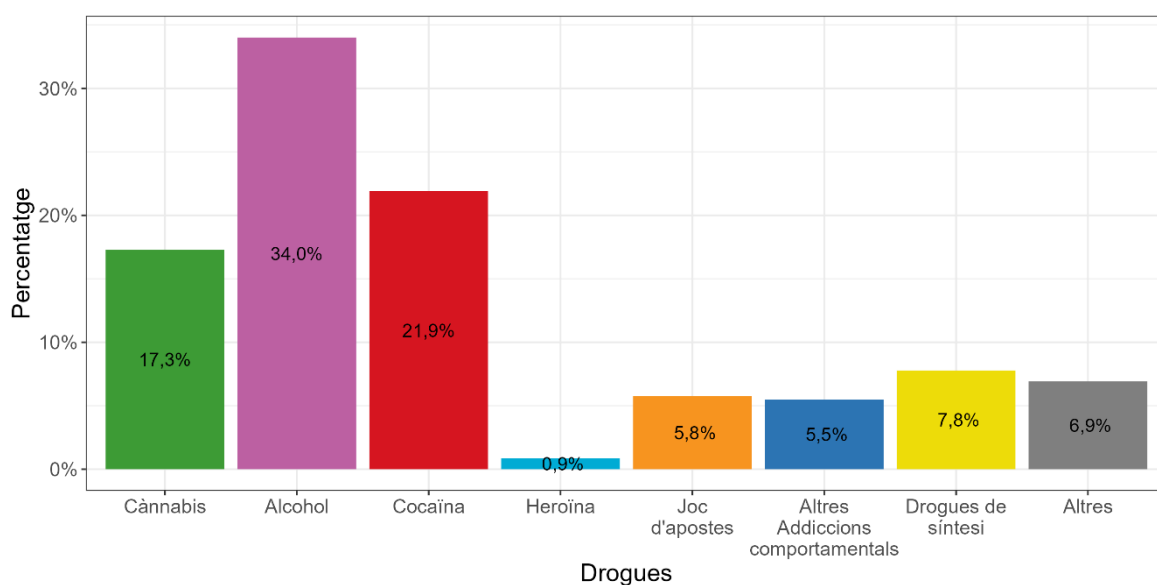
Figura 16. Edat de les persones que van a l'acollida

5.3. Drogues que van motivar l'acollida

Pel que fa a les drogues a les quals es fa referència a les acollides, s'observa que les substàncies més presents tant en trucades com en línia van ser: en el 34% dels casos, l'alcohol; en el 21,9%, la cocaïna, i en el 17,3%, el cànnabis. Pel que fa a la resta de drogues, les de síntesi van ser esmentades en el 7,8% dels casos; els jocs d'apostes, en el 5,8% dels casos, i la resta d'addiccions comportamentals, en el 5,5%; l'heroïna, en el 0,9%, i el grup "Altres", format per psicofàrmacs i tabac, en el 6,9% (figura 17).

Figura 17. Drogues que van motivar l'acollida

5.4. Actuacions durant l'acollida

Finalment, pel que fa a les actuacions efectuades a les acollides (figura 18), al 57,6% de les persones que van ser acollides se'ls va donar informació; al 32,8% se'ls va fer un seguiment des de la Línia Verda, i al 7,1% se les va remetre a algun altre tipus de servei.

Figura 18. Actuacions durant l'acollida

